

Jövedéki tájékoztató: Jöt. 2017.

Jövedéki változások 2017.

2016. évi LXVIII. törvény és a
45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet
rendelkezései alapján

(a 2017. évi XXI. törvénnyel módosított hatálybalépéssel)

Tartalom

Pénzügyi biztosíték formájában nyújtott jövedéki biztosíték esetében érvényesítendő követelmény	3
Egységesülő határidők, engedéllyel rendelkezők számára (elmulasztása jogvesztő):	3
Tesztelési kötelezettség az adatszolgáltatási kötelezettség közvetlen elektronikus adatkapcsolaton keresztül történő benyújtást választó gazdálkodók számára	4
Termékek	5
☐ Új jövedéki termékmeghatározások kerülnek bevezetésre egyes jövedéki termékek tekintetében	5
☐ Energia adó megszüntetése, jövedéki adó bevezetése	5
☐ Üzemenyanyagok adómértékének függése a nyersolaj világpiaci árváltozásától	5
☐ Közvetlen fogyasztásra szánt ital jogi meghatározása	5
☐ Dohánygyártmányok zárjegye	5
Adóraktárakra vonatkozó változások	6
☐ Az adóraktári rendszer átalakítása	6
☐ Mentességek a biztosítéknyújtás alól	7
☐ Sörfőzdekre vonatkozó egyedi szabályok	7
☐ Adóraktárak elektronikus nyilvántartási kötelezettsége	7
☐ Adóraktárak napi/eseményszerű adatszolgáltatási kötelezettségének bevezetése, havi adatszolgáltatás (KNYHZ) megszüntetése	7
☐ Könyvvizsgálatra vonatkozó kötelezettek körének meghatározása	8
☐ Egyszerűsített adóraktár átalakítása (Art. szerinti kockázatos adózó esetén 250 ezer Ft jövedéki biztosíték alkalmazása. „kisüzemi bortermelő” jogintézmény bevezetése	8
☐ Megszűnik a belföldi szállításra vonatkozó EKO kiállítási kötelezettség, szállítólevél alkalmazása	9
☐ e-TKO módosítására vonatkozó kötelezettség fuvarszköz váltása és ideiglenes tárolás esetén	9
☐ „nullás” adóbevallásra vonatkozó kötelezettség megszüntetése	9
☐ Adóraktárak által szabadforgalomba bocsátott termékek visszaszállítása és nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályok alkalmazása	10
Felhasználói engedélyes tevékenységre vonatkozó változások:	11
☐ Az egyéb ellenőrzött ásványolaj kiserelési egységre vonatkozó korlátozások	11
☐ Elektronikus nyilvántartás vezetési kötelezettség, adatszolgáltatás	11
☐ A jövedéki biztosíték alapját érintő változások	11
☐ Pénzügyi biztosíték esetében 30 napos megújítási kötelezettség	11
Jövedéki engedélyes tevékenységre vonatkozó szabályok:	12
☐ Jövedéki engedélyes kereskedő elektronikus nyilvántartás vezetésére és havi adatszolgáltatásra vonatkozó kötelezettsége	12
☐ A bértárolás jövedéki engedélyre vonatkozó kötelezettségének megszüntetése	12
☐ A kiállított számlák adattartalmi követelménye	12
☐ Készletfelvételre vonatkozó kötelezettség kiterjesztése a jövedéki engedélyes kereskedőkre	12
☐ Készpénzzel történő értékesítés tilalma, kivételek	12
☐ Jövedéki termék visszavásárlásának lehetősége	13
☐ Kenőolaj saját célú felhasználása tekintetében kérelmezhető mentességek	13

Copyright: BOVA Consulting Kft.

www.bovaconsulting.hu

www.jovedekiugvintezes.hu

☐ Kisüzemi sörfőzdében előállított sör	13
Jövedéki kiskereskedelem	14
☐ készpénzfizetéssel való beszerzés tilalma, kivételek	14
☐ üzemanyag-töltő állomást üzemeltetők havi adatszolgáltatási kötelezettsége	14
Bejegyzett kereskedőkre vonatkozó közös szabályok	14
☐ Szigorítás a bejegyzett kereskedőkre vonatkozóan, a teljes adókockázati biztosítás bevezetése	14
☐ Könyvvizsgálatra vonatkozó kötelezettség	14
☐ Szállítási nyilvántartás vezetésre vonatkozó kötelezettség megszüntetése	14
☐ Más tagállam kisüzemi bortermelőjétől papíralapú okmány kíséretében fogadott csendes borral kapcsolatos szabályok	14
Egységes szabályok:.....	15
☐ elektronikus ügyintézés bevezetése.....	15
☐ az e-TKO haladéktalan visszaigazolására vonatkozó kötelezettség	15
☐ jogkövetkezmények átalakítása, költségvetésnek okozott vagyoni hátrány fogalma	15
☐ NAV ügyintézési határidők csökkentése az engedélyezési eljárásokban	15
☐ zárjegyhiány.....	15
☐ szemledíj és költségtérítés fizetése a kérelemre végzett helyszíni hatósági vizsgálat esetében	15
☐ alkoholtermék előállítás során keletkező hulladék megsemmisítése esetén hatósági jelenlét nélkül is érvényesíthető az adókötelezettség alóli mentesülés.....	16
☐ a jövedéki termék származásának „hitelt érdemlő” módon történő igazolása	16
Adómentes felhasználókra vonatkozó speciális szabályok.....	17
Milyen változásokat eredményez az adóraktári engedélynek való megfelelés a gazdálkodás életében? ...	17
Erőművek mentessége a jövedéki biztosíték teljesítése tekintetében	18
Pénzügyi biztosíték formájában nyújtott jövedéki biztosíték esetében érvényesítendő követelmény	18
Műszaki, technikai eszközökre vonatkozó követelmények.....	18
Jövedéki (adóraktári) készletnyilvántartás alkalmazása:	19
Milyen egyéb lehetősége van annak az adómentes felhasználónak, aki az adóraktárra vonatkozó feltételeket nem kívánja vagy nem tudja teljesíteni?	20
Lényegében nem változnak:	20

Pénzügyi biztosíték formájában nyújtott jövedéki biztosíték esetében érvényesítendő követelmény

Valamennyi érintett, a jövedéki biztosítékot pénzügyi biztosítékként (továbbiakban: garancia) teljesítő gazdálkodás számára lényeges körülmény, hogy a garancia szövegezésében – annak folyamatossága érdekében – szükséges lesz a változtatásokat megtenni, így az okmánynak – változás esetén – az új tevékenység típusát, illetve az új jogszabályi hivatkozásokat kell tartalmaznia. Az átmeneti rendelkezések alapján az engedélyesek az új biztosítékszabályoknak megfelelően teljesített összeg NAV általi elfogadásáig, de **legfeljebb 2017. október 1.-ig** folytathatják a jelenlegi biztosíték feltételek teljesítése mellett a tevékenységüket, így ezen időpont figyelembe vételével a garanciák módosítását mindenképpen el kell végezniük a gazdálkodóknak.

Egységesülő határidők, engedéllyel rendelkezők számára (elmulasztása jogvesztő):

- **2017. május 15.** nyilatkozattétel határideje az új jövedéki rendelkezéseknek megfelelően a tevékenység folytatására vonatkozóan (*adóraktár engedélyesek, bejegyzett kereskedők, bejegyzett feladói engedéllyel és felhasználói engedéllyel vagy jövedéki engedéllyel rendelkező személyek, nyilvántartásba vett felhasználók, kereskedelmi gázolaj visszaigénylők, csomagküldő kereskedelem*)

A nyilatkozat formája NAVJ30 számú nyomtatvány, benyújtható személyesen vagy postai úton

Az engedély tervezetét 2017. május 31-éig a NAV elektronikusan megküldi az engedélyeseknek, amelyre **június 9-éig** észrevételt lehet tenni.

A 2017. július 1-től érvényes elektronikus engedélyét minden engedélyes (aki megfelel a feltételeknek) június 30-áig megkapja.

- **2017. május 15.** nyilatkozattétel határideje az új jövedéki rendelkezéseknek megfelelően a tevékenység egyszerűsített adóraktárként vagy kisüzemi bortermelőként történő folytatására vonatkozóan (*egyszerűsített adóraktári engedélyesek*)

A nyilatkozat formája NAV_J30 számú nyomtatvány, benyújtható személyesen vagy postai úton

Az EAR engedély tervezetét 2017. május 31-éig a NAV elektronikusan megküldi az engedélyeseknek, amelyre **június 9-éig** észrevételt lehet tenni.

A 2017. július 1-től érvényes elektronikus engedélyét minden engedélyes (aki megfelel a feltételeknek) június 30-áig megkapja. A tevékenységüket kisüzemi bortermelőként tovább folytató személyek nem kapnak engedélyt.

- **2017. május 15.** nyilatkozattétel határideje az új jövedéki rendelkezéseknek megfelelően a tevékenység adóraktári engedéllyel történő folytatására vagy a tevékenység megszüntetésére vonatkozóan (*adómentes felhasználók „keretengedélyesek”*)

A nyilatkozat formája NAV_J30 számú nyomtatvány, benyújtható Ügyfélkapun, személyesen vagy postai úton

Az adóraktári engedélyre vonatkozó kérelmet elektronikus úton **2017. május 20-áig** be kell nyújtaniuk a NAV_J31 számú nyomtatványon.

Nyilvántartásba vett személyek (nyilvántartásba vett hivatalos zár előállítók és sörüzemi, szeszfőzdei berendezést gyártók) a módosító törvény alapján **2017. május 15.** napjáig szintén nyilatkozattételre kötelezetté váltak. Új elem, hogy a régi Jöt. szerint ☒ a motorfejlesztést végző nyilvántartásba vett személyt kivételével - minden más nyilvántartásba vett személynek nyilatkoznia kell a tevékenység folytatásáról vagy annak megszüntetéséről a NAV_J30 nyomtatványon.

A nyilvántartásba vételi adatokat 2017. május 31-éig a NAV elektronikusan megküldi az engedélyeseknek, amelyre **június 9-éig észrevételt lehet tenni.**

Jövedéki tájékoztató: Jöt. 2017.

Az elektronikus nyilvántartásba vételt minden érintett (aki megfelel a feltételeknek) folyamatosan, de legkésőbb 2017. október 30-ig kapja kézhez.

Tesztelési kötelezettség az adatszolgáltatási kötelezettség közvetlen elektronikus adatkapcsolaton keresztül történő benyújtást választó gazdálkodók számára (elmulasztása jogkövetkezéssel jár)

Új elemként nagyon fontos kiemelni azt - az elsősorban adóraktár engedélyesekre vonatkozó - rendelkezést, amely szerint azon személyek, akik a nyilatkozatukban **a közvetlen elektronikus adatkapcsolaton keresztül történő adatküldést választják, az adatküldésük tesztelését 2017. május 15-ig meg kell kezdeniük.** Ehhez az állami adó- és vámhatóságnál előzetesen tesztelésre történő bejelentkezést kell elvégezniük. A regisztrációs adatlap a NAV [OPENKKK](#) weboldaláról tölthető le.

Amennyiben azonban az engedélyes igazolja, hogy olyan számítógépes szoftvert kíván alkalmazni 2017. július 1-jétől az adatküldésre, amelynek tesztelése az állami adó- és vámhatóságnál 2017. május 15-ig megkezdődött nem kell önállóan részt vennie a tesztfolyamatban.

Az a tesztelésre kötelezett személy, aki elmulasztja a kötelezettségét **a jövedéki biztosítéka 0,5%-ának megfelelő összegű bírsággal is sújtható.**

Természetesen **nem vonatkozik a tesztelési kötelezettség** azokra az engedélyesekre, akik az adatszolgáltatási kötelezettségüket **Ügyfélkapun keresztül** fogják teljesíteni.

Termékek

➤ **Új jövedéki termék meghatározások kerülnek bevezetésre egyes jövedéki termékek tekintetében**

A szőlőbor termék kategória helyett a „csendes bor” megnevezés kerül bevezetésre.
A pezsgő meghatározás megszűnik, helyette a habzóbor megnevezés használható.
Az egyéb bor meghatározás helyett az „egyéb csendes és habzó erjesztett ital” kifejezés alkalmazható.

➤ **Energia adó megszüntetése, jövedéki adó bevezetése**

Az energiaadó törvényben szereplő termékkörök (villamos energia, földgáz, szén) és az ezekkel kapcsolatos szabályrendszer (kötelezettségek, mentességek) átkerül az új jövedéki törvény hatálya alá, így az adózási szabályokra a jövedéki adóra vonatkozó meghatározás lesz az irányadó a jövőben.

➤ **Üzemanyagok adómértékének függése a nyersolaj világpiaci árváltozásától**

Az üzemanyagok tekintetében a jogszabály a nyersolaj világpiaci árváltozásától függően határozza meg az adómértéket, így arra a tőzsdei árfolyam mindenképpen kihatással lesz.

A benzín és a petróleum esetében 5 Ft/liter, a gázolaj esetében 10 Ft/liter adókülönbség okozhat a világpiaci árváltozás.

Az árfolyamváltozás ezáltal hatással lesz mind a fizetendő adóra, mind pedig az adóalap alapján kalkulált jövedéki biztosíték mértékére is. A gázolaj adómértékéhez kötött egyéb ellenőrzött ásványolaj vonatkozásában a felhasználói engedélyesek esetében is hatást gyakorol majd a biztosítékra.

➤ **Közvetlen fogyasztásra szánt ital jogi meghatározása**

A gyakorlati élet hozta változás eredménye az új meghatározás bevezetése a szabályrendszerbe, amely olyan alkoholos jövedéki termékekre vonatkozatható, amelyekben az összetevőkre megfizetett adó összege nem lehet kevesebb, mint a keverékükből előállított jövedéki termék után fizetendő adó összege. Ez a meghatározás azokra a szabadforgalomba került, vagy bérfőzésben/magánfőzésben előállított termékekre vonatkozatható, amelyeket akár egymással keverve, hígítva, stb. módon állítanak elő. Ide értendők a koktélok, ágyazott párlatok, stb.

A meghatározás szerint nem a termék adótartalma nem lehet magasabb az összetevőkre megfizetett adónál, azaz adómentesen beszerzett/előállított alkoholos komponens nem tartalmazhat, illetve az alkoholtartalma nem növelhető (erjesztéssel) ha az adóalap annak függvénye.

➤ **Dohánygyártmányok zárjegye**

A dohánygyártmányok tekintetében az adójegyet felváltja a zárjegy, így az adójegyre vonatkozó szabályrendszer megszűnik. A zárjegy-kötelezettség alól csak az elektromos cigaretta töltőfolyadéka mentesül.

Adóraktárakra vonatkozó változások

➤ Az adóraktári rendszer átalakítása.

Az új jövedéki törvény alapján az adóraktári rendszer gyökeresen átalakul, amely során – egyes kivételektől eltekintve – egységesülnek az adóraktár típusok és az ehhez kapcsolódó engedélyezési, biztosíték és követelményrendszer.

Fontos változás, hogy megszűnik az adómentes felhasználókra vonatkozó keretengedély intézményrendszere, így az ilyen engedéllyel rendelkező gazdálkodások adóraktárként folytathatják tovább a tevékenységüket.

A keretengedély „átalakulásával” a gazdálkodások szélesebb körű jogokat szereznek, tekintettel arra, hogy engedélyük bekerül a SEED rendszerbe, amely lehetőséget teremt számukra termékeik (pl. aromák esetében) adófelfüggesztési eljárásban történő árutovábbításra az EU más tagállamaiba is.

Az adóraktári típusok megszűnésével együtt jellemzően a rájuk vonatkozó korlátozások is eltűnnek, így szélesebb körű jogosítványokat is szerezhhetnek az engedélyesek, azaz a tevékenységüket akár „kombináltabb” rendszerben is végezhetik. Az átalakítás lényege az európai jogszabályi normán alapuló egyszerűsítés, de ezzel összefüggésben a költségvetési bevételek, illetve az adókockázatok teljes biztosítása.

Lényegében megszűnnek az adóraktár engedélyesekre vonatkozó biztosíték korlátok, így a tulajdonképpen – az adóraktárban saját előállításban termelt jövedéki termék tárolása kivételével – a felfüggesztett és a meg nem fizetett adóteher teljes mértékű jövedéki biztosítását igényli a rendszer. Abból következően, hogy nem lesz biztosítékminimum, a vállalkozások olyan tevékenységeket is végezhetnek, amelyeket a jelenlegi jogszabály nem, vagy csak szigorú követelmények mellett tesz lehetővé számukra. A fennálló korlátok lebontása megnyitja a lehetőségeket a kisebb, illetve kevéssé tőkeerős vállalkozások előtt is arra, hogy az egyéb feltételek teljesítése mellett a jövedéki termékek előállítását, tárolását kisebb összegű jövedéki biztosítékterher teljesítése mellett önállóan folytathassák.

(pl. A korlátozások megszüntetésével lehetőség nyílik cigarettát is adóraktári engedéllyel beszerezni és raktározni, amelyet a jelen szabályozás kizár.)

Az egyszerűsítés mellett az átalakítás legfontosabb pontja, hogy a jövedéki biztosítéknak minden időpontban fedezetet kell nyújtania a meg nem fizetett adóra, adófelfüggesztési eljárásban pedig az esetleges „szabálytalanság” esetén beálló és a költségvetést megillető adóteherre, adókockázatra.

Ez azt jelenti, hogy megszűnik az éves viszonylatra és annak havi átlagára kalkulált adózatlanul előállított, beszerzett, illetve tárolt jövedéki termék mennyiségére vonatkoztatott biztosítékszámítás, illetve az ezt meghaladó mértékből adódó „tolerancia”. Az adóraktári engedélyeseknek az adózatlanul beszerzett, az adófelfüggesztéssel kiszállított (kivéve saját telephelyek közötti szállítás), illetve a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék meg nem fizetett jövedéki adóterhet biztosító jövedéki biztosítékot kell kötelezően nyújtaniuk.

Új elem, hogy nem képezi a jövedéki biztosíték alapját a saját előállításban termelt adóköteles jövedéki termék, azonban a fentiek alapján annak szabadforgalomba bocsátásának időpontjával a meg nem fizetett adóterhet már biztosítani szükséges. Ebből következően a megfelelő biztosíték mértékét az előzetesen kalkulálható szabadforgalomba bocsátás, illetve adófelfüggesztéssel történő szállítás esetén a jövőbeni kitarolásoknak megfelelően kell kiszámítani. Amennyiben az előzetesen kalkulált és teljesített jövedéki biztosíték nem nyújt fedezetet a fennálló kötelezettségre, abban az esetben haladéktalanul adóként célszerű teljesíteni a befizetést, elkerülendő a tevékenység vagy az engedély felfüggesztésével járó kockázatokat, működési zavarokat. A rendszer ebben a formájában bonyolultabbá válik, esetenként likvid mobilitást igényel és működési kockázatokat hordoz, ezért sokkal nagyobb odafigyelésre van szükség az engedélyek részéről.

Az adóraktári jövedéki biztosíték maximuma 5 Mrd forintban került meghatározásra, illetve az adófelfüggesztéssel kitarolt és szállított jövedéki termékekre nyújtandó szállítási jövedéki biztosíték összegét 1 Mrd forintban maximálja a jogalkotó.

Új elem a jogszabályban, hogy jövedéki biztosítékként készfizető kezesség is igénybe lehet venni.

Megszűnik az „megbízható” státusz és más alapokon kerülnek meghatározásra az érvényesíthető kedvezmények. A jövedéki biztosíték csökkentésének lehetőségét, a kedvezmények igénybevételét a jogalkotó az „Art. szerinti, nem kockázatos adózó” státusztól teszi függővé. Ebből adódóan a kockázatos adózók esetében a jövedéki biztosíték mérséklését kizárja a jogszabály.

A jövedéki biztosíték csökkentése szempontjából a jogalkotó egyértelműen előnyben részesíti a gyártókat, mivel számukra lehetővé teszi a biztosíték évente 10 %-kal, de legfeljebb 80 %-kal való mérséklését.

Ugyanez a nem saját termelésű jövedéki terméket betároló adóraktári engedélyesek esetében csak maximálisan 30 %-kal való csökkentést eredményezhet.

A „teljes kockázati biztosítás” alapesetben biztosítja az engedélyes számára a megfelelő működést, így annak hiánya a tevékenység felfüggesztéséhez, illetve az engedély visszavonásához vezet. A hatósági rendszer a teljesített jövedéki biztosíték alapján figyeli és ellenőrzi az engedélyes tevékenységét, kalkulálja a jövedéki adókötelezettség és a felfüggesztett adó kockázati összegét, amelynek nem megfelelő biztosítása vagy teljesítése esetén az EMCS rendszerből való „letiltást”, a tevékenység teljes mértékű hatósági felfüggesztését, végső esetben az engedély visszavonását eredményezheti a gazdálkodó számára.

➤ **Mentességek a biztosítéknyújtás alól**

Az adóraktári engedélyhez nem kell jövedéki biztosítékot nyújtaniuk az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőműveknek, a kőolaj biztonsági készletezését végző gazdálkodásnak, illetve a dohány-kiskereskedelmi ellátónak (ODBE) a tárolt dohánygyártmányok készletére.

➤ **Sörfőzdekre vonatkozó egyedi szabályok**

A sörfőzdek tekintetében megmaradnak a gazdasági függetlenség, az elkülönült telephelyre vonatkozó korlátozó szabályozásnak való megfelelés szabályai és a kedvezményes adómérték alkalmazására vonatkozó rendelkezések, azonban a benyújtott törvényjavaslat alapján a termelési volumen tekintetében jelentős változás áll be, amely szerint **200 ezer hektoliter** sör előállítására lesz lehetőség.

Továbbá lehetőség nyílik arra, hogy a meghatározott kapacitáskorlátot az engedélyes átlépje. Ettől az időponttól azonban az engedélyes köteles a szabadforgalomba bocsátott sör után – mind az adókötelezettségét, mind a jövedéki biztosítékát illetően – már a magasabb adómértéket alapul venni, illetve a tárgyévben szabadforgalomba bocsátott sörre a következő hónapban az adókülönbötetet visszamenőlegesen is megfizetni.

Fontos rendelkezés, hogy ilyen esetben az engedélyes a tárgyévet követő három évben nem alkalmazhatja a kedvezményes adómértéket.

➤ **Adóraktárak elektronikus nyilvántartási kötelezettsége**

A törvény az adóraktári engedélyesek tekintetében – termékforgalomtól függetlenül – elektronikus nyilvántartási kötelezettséget rendel el, így azon gazdálkodók, akik a nyilvántartásaikat papíralapon vezetik, kötelezően át kell térjenek egy számítógépes nyilvántartási rendszerre. A rendelkezések alól kivételt képeznek a kizárólag bérfőzést végző szeszfőzdek és az egyszerűsített adóraktárak.

A nyilvántartás és az adatszolgáltatás adattartalmára vonatkozó követelmények a 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 1. számú mellékletében felsorolt jogcímek szerint kerültek meghatározásra.

➤ **Adóraktárak napi/eseményszerű adatszolgáltatási kötelezettségének bevezetése, havi adatszolgáltatás (KNYHZ) megszüntetése**

Az új jövedéki szabályozás átalakítja az adóraktárak adatszolgáltatási gyakorlatára vonatkozó rendszerét, amelyben a havi rendszerességű „bevallási kötelezettséget” (KNYHZ) felváltja az esemény szintű információszolgáltatás. Az adóraktár engedélyeseknek a jövedéki, illetve zárjegy készletváltozást eredményező jogcímeiről a változást követő munkanapon, az NGM rendeletben meghatározott adatstruktúrában elektronikus

bejelentést kell tenniük a hatósághoz. Az adatszolgáltatást a KKK2, illetve az Ügyfélkapun keresztül feltölthető NAV_J28 számú nyomtatványok kell megtenniük az engedélyeseknek.

A bejelentések alapján a hatóság folyamatosan figyelemmel kíséri az engedélyes tevékenységét a keletkező és a meg nem fizetett jövedéki adókötelezettség szempontjából, továbbá alkalmasnak minősül a felfüggesztett kockázati adó összegének ellenőrzésére és a teljesített jövedéki biztosítékkal való összehasonlításra.

Az adatszolgáltatás adatai alapján – nem megfelelő biztosítéknyújtás vagy az adókötelezettség elmulasztása esetén – a hatóság alkalmazhatja az EMCS rendszerből való „letiltást”, a tevékenység teljes mértékű hatósági felfüggesztését, illetve az engedély visszavonását.

➤ **Könyvvizsgálatra vonatkozó kötelezettek körének meghatározása**

Az adóraktár engedélyesének az engedély kiadása évét követő évtől független könyvvizsgáló által hitelesített (auditált) mérleggel kell rendelkeznie. Ez alól kivétel, ha az engedélyes a számvitelről szóló törvény szerint egyébként nem kötelezett könyvvizsgálatra.

➤ **Egyszerűsített adóraktár átalakítása (Art. szerinti kockázatos adózó esetén 250 ezer Ft jövedéki biztosíték alkalmazása. „kisüzemi bortermelő” jogintézmény bevezetése**

A jövedéki szabályozás gyökeresen átalakítja az egyszerűsített adóraktári rendszert.

Egyszerűsített adóraktári engedélyre csak borászati üzem engedéllyel rendelkező, csendes bort, illetve abból évente legfeljebb 10 000 liter palackos erjesztésű habzóbort előállító személyek jogosultak.

A bor önálló palackozását, illetve annak önálló beszerzését, raktározását végző gazdálkodásokra a „normál” adóraktári engedélyre vonatkozó szabályok érvényesek.

Az egyszerűsített adóraktári engedélyeseknek elegendő lesz az elszámolásukat évente egy alkalommal a borpiaci évet követő augusztus 15-ig benyújtaniuk a hegybíróhoz, amelynek adatairól az állami adó- és vámhatóság az ISZBIR rendszeren keresztül kap információt.

Az engedélyes által előállított, tárolt, feladott habzóbor utáni adóbevallást azonban az elszámolással egyidejűleg el kell készíteni és benyújtani az adóhatóságnak, valamint ezzel egyidejűleg kell megfizetni az adókötelezettséget.

Kisüzemi bortermelőnek minősül az a borászati üzem engedéllyel rendelkező, más borászati üzemtől jogilag és gazdaságilag független személy, aki önállóan, továbbá az a más borászati üzemtől jogilag és gazdaságilag nem független, borászati üzem engedéllyel rendelkező személy, aki a jogi és gazdasági kapcsolatban lévő másik borászati üzemmel együttesen teljesíti a következő követelményeket:

- az utolsó három borpiaci év átlagában kevesebb, mint évi 1000 hl csendes bort állít elő
- szőlőt, valamint sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény kivételével más borászati terméket másik tagállamból vagy harmadik országból nem szerez be, és
- csendes bort más személytől nem szerez be,
- valamint a saját előállítású csendes borból évente legfeljebb 10 000 liter palackos erjesztésű habzóbort állít elő

A fentiekből adódóan a csendes bort, illetve legfeljebb 10 000 liter palackos erjesztésű habzóbort előállító személy az egyszerűsített adóraktári engedély helyett kérelmezheti a kisüzemi bortermelői státuszt.

Fontos megjegyezni, hogy kisüzemi bortermelő nem lehet olyan személy, aki az Art. szerint kockázatos adózónak minősül.

Az a személy, aki az Art. szerint kockázatos adózónak minősül a tevékenységét csak egyszerűsített adóraktári engedéllyel végezheti az ott meghatározott feltételek mellett, továbbá számára 250 ezer forint jövedéki biztosíték teljesítését is megköveteli a jogszabály.

➤ **Megszűnik a belföldi szállításra vonatkozó EKO kiállítási kötelezettség, szállítólevél alkalmazása**

A módosítás az európai jogszabályi normán alapuló rendelkezés, amely szerint a 3649/92/EGK Bizottsági rendeletben meghatározott egyszerűsített kísérő okmányt (EKO-t) csak a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termékek más tagállamba történő szállítása esetén kell kiállítaniuk az engedélyeseknek, tekintettel arra, hogy belföldi alkalmazását a közösségi jogszabály sosem határozta meg.

A szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék belföldön – EKO helyett – kiegészített adattartalmú szállítólevéllel szállítható, így az adóraktári engedélyes által történő szabadforgalomba bocsátás, illetve más engedélyesek által végzett termékszállítás is egységesen EKO kiállítás nélkül végezhető.

A szállítólevélnek a következő adattartalmi rendelkezéseknek kell megfelelnie, így tartalmaznia kell:

- a szállító, átadó megnevezését, adószámát, engedélyszámát
 - a jövedéki termék megnevezését, KN-kódját (a csendes bor és dohánygyártmány kivételével), mennyiségi adatait
 - a kiszállítás, átadás telephelyének címét, időpontját (év, hó, nap) és célját
 - a szállítás címzettjének vagy az átvevőnek (kivéve magánszemély) nevét, címét, adószámát
- adóraktárból történt termék kiszállítás esetén a fentiekén kívül a szállítási okmánynak tartalmaznia kell: az adóraktári készlettypust és a kiszállítás jogcímkódját, a jövedéki termék fajtakódját, a mennyiséget alkoholtermék és sör esetében űrtartalom, darabszám és tényleges alkoholtartalom megadásával vagy az adó alapjául szolgáló mennyiségi egységben, dohánygyártmány esetében kiserelési egység és a kiskereskedelmi eladási ár megadásával, egyéb jövedéki termék esetében az adó alapjául szolgáló mennyiségi egységben, a címzett engedélyszámát (ha engedélyes).

➤ **e-TKO módosítására vonatkozó kötelezettség fuvarszköz váltása és ideiglenes tárolás esetén**

A közösségi adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás során, amennyiben a fuvarozó telephelyén szállítójármű váltás céljából a jövedéki termék átrakodása történik, abban az esetben a jövedéki termék belföldi feladója vagy címzettje az EMCS rendszerben haladéktalanul köteles az e-TKO módosításával – az átrakodás helyét, idejét, rendszám adatait – bejelenteni.

Az átrakodás céljából végzett átmeneti tárolás legfeljebb 24 óráig tarthat.

➤ **„nullás” adóbevallásra vonatkozó kötelezettség megszüntetése**

A jogszabályváltozás lehetővé teszi, hogy egyébként elektronikus adóbevallás benyújtására kötelezett adóraktári engedélyesek részére, hogy azon időszakban, amelyben nem keletkezett adókötelezettségük nem kell adóbevallást teljesíteniük.

➤ **Adóraktárak által szabadforgalomba bocsátott termékek visszaszállítása és nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályok alkalmazása**

Jogsabályi rendelkezés:

*Ha az adóraktár engedélyese által szabadforgalomba bocsátott jövedéki terméket a kiszállítást követő **72 órán belül részben vagy teljes mennyiségében visszaszállítják az adóraktárba, az adóraktár engedélyese a visszaszállított jövedéki termékről bizonylatot állít ki, amely tartalmazza***

- a) az adóraktári készlettypust és a kiszállítás jogcímkódját,*
- b) a jövedéki termék megnevezését,*
- c) a jövedéki termék - a csendes bor kivételével - KN-kódját,*
- d) a jövedéki termék fajtakódját,*
- e) a jövedéki termék mennyiségi adatait az (1) bekezdés e) pont ec) alpontja szerinti módon és*
- f) az (1) bekezdés szerinti bizonylat azonosító számát.*

A fentiekből következően az új szabályozás alapján az adóraktár esetében már nem csak a teljes mennyiség, hanem részleges visszaszállítás tekintetében is lehetőség lesz a szabadforgalomba bocsátott termék visszavételezésére, ha az nem haladja meg a 72 órát. A visszaszállított termékre kiállított bizonylat alapján az adóraktárba így az nem adózott készletként kerül bevételezésre, hanem újra adófelfüggesztés alá kerül. Természetesen az adókötelezettség így csak az eredetileg szabadforgalomba bocsátott mennyiségre áll be, a visszavételezett termékekre nem.

Ezzel a jogsabály lehetőséget teremt az adóraktár részére, hogy a visszavételezett – egyébként hibátlan – terméket a későbbiekben esetlegesen újra szabadforgalomba helyezze, értékesítse.

Számos esetben az adóraktári engedélyesek a visszárukezelés problematikája miatt (tekintettel arra, hogy az adóraktárba visszavételezett adózott készlet csak megsemmisítésre vagy feldolgozásra adható ki újra) jelenleg kénytelenek jövedéki engedéllyel is rendelkezni. Az új rendelkezés viszont a 72 órán belül történt részleges visszaszállítás esetén is lehetőséget biztosít az adóraktár részére az adózatlan nyilvántartásba vételre és egyéb jogcímen történő újbóli kiszállításra, így bizonyos tekintetben a jövedéki engedély szükségszerűsége okafogyottá is válhat.

Ha azonban a visszaszállítás meghaladja a kiszállítástól számított 72 órát, akkor a „főszabály” szerint csak adózott készletként vehető adóraktári készletre megsemmisítés vagy feldolgozás céljára. Nyilvánvaló, hogy hibás, romlott termékek esetében ez evidens.

Felhasználói engedélyes tevékenységre vonatkozó változások:

➤ Az egyéb ellenőrzött ásványolaj kiserelési egységre vonatkozó korlátozások

A kiserelés tekintetében felhasználói engedéllyel továbbra is folytatható az egyéb ellenőrzött ásványolaj bármely úrtartalmú göngyölegbe történő kiserelése, azonban fontos változás a jelenlegi szabályozáshoz képest, hogy annak az 5 litert vagy 5 kg-ot meghaladó kiserelésben belföldre történő értékesítése esetén adókötelezettség terheli az engedélyest.

A jogszabály 5 litert vagy 5 kg-ot meghaladó kiserelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj esetén az adómentes értékesítést csak külföldre irányuló ügyletek esetében teszi lehetővé a felhasználói engedélyesek részére.

Ez azt jelenti, hogy a jelenleg ilyen gazdálkodói gyakorlatot végző engedélyesek elveszítik azt a jogukat, hogy más belföldi felhasználók részére 5 litert vagy 5 kg-ot meghaladó kiserelésű kannákban, hordókban, tartályokban belföldre értékesíthessenek egyéb ellenőrzött ásványolajtermékeket.

Ugyanakkor a lehetőség megmarad az 5 litert vagy 5 kg-ot meg nem haladó göngyölegbe kiserelt egyéb ellenőrzött ásványolaj belföldi adómentes értékesítésére.

Azoknak az érintett engedélyeseknek, akik – a jelenlegi gyakorlatot tovább folytatva – a törvény hatályba lépését követően is szeretnék az 5 litert vagy 5 kg-ot meghaladó kiserelésű egyéb ellenőrzött ásványolajtermékeiket adófizetési kötelezettség nélkül belföldön értékesíteni adóraktári engedélyt kell kérelmezniük, tekintettel arra, hogy a jogszabály csak az adóraktárak számára biztosítja majd ezt a lehetőséget.

Mivel a felhasználói engedély és az adóraktári engedély tekintetében jelentős követelmény különbségek állnak fenn, ezért a tevékenység típusának megváltoztatásánál, az engedély „átváltásánál” a továbbiakban alkalmazott gyakorlatban és adminisztratív kötelezettségekben is ezekre figyelemmel kell lenni.

(Lásd adóraktári engedélyhez kapcsolódó követelmények.)

➤ Elektronikus nyilvántartás vezetési kötelezettség, adatszolgáltatás

A jogszabály a felhasználói engedélyesek tekintetében – termékforgalomtól függetlenül – elektronikus nyilvántartási kötelezettséget rendel el, így azon gazdálkodók, akik a nyilvántartásaikat papíralapon vezetik, kötelezően át kell térjenek egy számítógépes nyilvántartási rendszerre. A nyilvántartás adatai alapján a felhasználói engedélyes gazdálkodásoknak havi adatszolgáltatási kötelezettségüket elektronikusan kell teljesíteniük.

A nyilvántartást az NGM rendelet 2. számú mellékletében meghatározott adattartalommal szükséges vezetni, amelyből a havi adatszolgáltatást a NAV_J43 nyomtatványon kell teljesíteni.

➤ A jövedéki biztosíték alapját érintő változások

Tekintettel arra, hogy a jogszabály a felhasználói engedélyesek jövedéki biztosítékának alapját az egyéb ellenőrzött ásványolaj vonatkozásában a gázolaj adómértékéhez köti, így bizonyos esetekben egy kedvezőbb mértékű biztosítékértékkel lehet kalkulálni.

Azonban mindenképpen figyelemmel kell lenni arra is, hogy a gázolaj adómértékét a törvény a nyersolaj világpiaci árváltozásának függvényében határozza meg, ami a jövedéki biztosítékra is kihatással lesz.

➤ Pénzügyi biztosíték esetében 30 napos megújítási kötelezettség

A jövedéki biztosítékot pénzügyi biztosíték formájában nyújtó felhasználói engedélyeseknek, az érvényesség lejáratát legalább 30 nappal megelőzően kell az állami adó- és vámhatósághoz benyújtani, amely kedvezőbb feltételt jelent.

Jövedéki engedélyes tevékenységre vonatkozó szabályok:

- **Jövedéki engedélyes kereskedő elektronikus nyilvántartás vezetésére és havi adatszolgáltatásra vonatkozó kötelezettsége**

A jogszabály a jövedéki engedélyes kereskedők részére kötelező jelleggel bevezeti a beszerzésekről, a készletcsökkenést eredményező eseményekről, valamint a napi zárókészletről vezetett nyilvántartások elektronikus formában történő vezetését és az abban szereplő meghatározott adatok tekintetében a havi adatszolgáltatás keretében teljesítendő kötelezettséget.

A nyilvántartás és az adatszolgáltatás adattartalmára vonatkozó követelmények a 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet **3. számú mellékletében** (lásd alább) felsorolt jogcímek szerint kerültek meghatározásra.

Az elektronikus jövedéki nyilvántartás adataiból teljesítendő adatszolgáltatás stuktúráját a [4006/2017. NAV tájékoztató](#) tartalmazza.

Az engedélyes által vezetett jövedéki nyilvántartás hatósági jóváhagyására azonban a jövőben nem kerül sor, az adattartalmi megfelelés az engedélyes felelőssége lesz. A nyilvántartás jogszabályi megfelelését a NAV az engedélykérelem elbírálásakor, illetve hatósági ellenőrzésekkor vizsgálja. A nem megfelelés bírságot, az engedély felfüggesztését vagy visszavonását is eredményezheti.

- **A bértárolás jövedéki engedélyre vonatkozó kötelezettségének megszüntetése és új értelmezése**

Tekintettel arra, hogy az új jövedéki szabályok elsődlegesen a kereskedelmi törvénnyel analóg módon határozzák meg a jövedéki tevékenység mivoltát, így a szabadforgalomba bocsátott termékek bértárolása mint önálló bejelentésköteles ipari tevékenység kikerül a jövedéki engedéllyel végezhető tevékenységek köréből.

Ebből adódóan a bértárolást végző raktárengedélyeseknek nem kell jövedéki engedéllyel rendelkezniük a raktározási tevékenységükhöz.

Abban az esetben, ha a jövedéki termék bértárolása szabadforgalomban és nagykereskedelmi céllal történik, akkor a tárolt készletet jövedéki szempontból nem a bértárolónak, hanem a megbízónak kell nyilvántartania, azaz a bértárolást végző telephelyre a nagykereskedőnek a jövedéki engedélyt ki kell terjesztenie.

- **A kiállított számlák adattartalmi követelménye**

A számlán az engedélyesnek azt az engedély számot kell feltüntetnie, amely telephely készletéből az értékesítés történt.

- **Készletfelvételre vonatkozó kötelezettség kiterjesztése a jövedéki engedélyes kereskedőkre**

A jövedéki engedélyes kereskedő (félévente, negyedévente vagy havonta), de legalább évente, a tárgyév utolsó napjával vagy az üzleti év mérlegforduló-napjával köteles készletfelvételt tartani, amelyről a hatóságot legalább 3 nappal korábban köteles értesíteni. A készletfelvétel helyszíni ellenőrzéséről az állami adó- és vámhatóság dönt. Ezek alapján a készletfelvétel meghatározott esetekben csak a hatóság jelenlétében és ellenőrzése mellett végezhető el.

Ezen kívül az engedélyes által végezni kívánt valamennyi (havi, negyedéves, féléves) készletfelvételt is **3 nappal korábban köteles előzetesen bejelenteni** a hatósághoz.

- **Készpénzzel történő értékesítés tilalma, kivételek**

Az új jogszabály a jövedéki engedélyes kereskedő részére nem csak az ásványolaj, hanem **valamennyi jövedéki termék tekintetében megszünteti a készpénzfizetéssel történő értékesítés lehetőségét**, azaz a továbbiakban valamennyi értékesítési árügyletet banki tranzakción keresztül történhet. E szabály alól csak a végfelhasználó

részére történő bármely termékértékesítés, illetve – az őstermelői igazolvánnyal rendelkező – mezőgazdasági őstermelő részére értékesített fűtőolaj képezhet kivételt.

➤ Szállítólevél alkalmazásának kötelezettsége

Az új jogszabály a jövedéki termékek szabadforgalomban történő szállításához elrendeli a **szállítólevél kiállítására vonatkozó kötelezettséget**. Ebből következően szállítólevet kell alkalmazni az engedélyes saját telephelyei közötti szállításhoz, illetve valamennyi más relációba történő árumozgatáshoz. A **szállítás jogcímét ennek megfelelően kell feltüntetni az okmányon**.

Ezzel kapcsolatosan új elem, hogy a számla szállítólevélként történő alkalmazására, mint szállítási okmány nem található rendelkezés, így a számla – a vevői kiszállítások esetén – sem helyettesítheti a szállítólevél kiállításának kötelezettségét.

A szállítólevél adattartalmát a 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 36. §-a határozza meg (lásd alább), amely a jövedéki engedélyes által teljesítendő adatszolgáltatás eleme.

Nem kell tartalmaznia a szállítólevélnek a vevőre és a kiszállított mennyiségre vonatkozó adatokat, ha a jövedéki engedélyes kereskedő szállító a szállításkor nem ismeri a jövedéki engedélyes kereskedő vagy jövedéki kiskereskedő vevő adatait vagy a részükre értékesített jövedéki termék pontos mennyiségét, és a szállítólevélen a szállítás jogcímeként a „**45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 36. § (2a) bekezdés szerinti szállítás**” hivatkozást alkalmazza. Ez tulajdonképpen megfeleltethető a „terítőjári szállítólevél” fogalmának.

➤ Jövedéki termék visszavásárlásának lehetősége

A jogszabály biztosítja a jövedéki engedélyes kereskedő részére azt a lehetőséget, hogy a jövedéki kiskereskedő vagy végfelhasználó részére korábban értékesített jövedéki termékeket vagy azok egy részét a jövedéki kiskereskedő vagy végfelhasználó kérésére visszavásárolhatja.

Ez egy lényeges és gyakorlatias elem beépítése a szabályozásba, így biztosítva a jövedéki termék származásának jogszerűségét abban az esetben, amennyiben a „beszerzés” ilyen módon történik.

➤ Kenőolaj saját célú felhasználása tekintetében kérelmezhető mentességek

A kenőolaj tekintetében azok a gazdálkodások, akik a termék beszerzését más tagállamból vagy harmadik országból saját célú felhasználásra végzik, lehetőséget kapnak a jövedéki engedélyhez kapcsolódó feltételek teljesítésére vonatkozó követelmények tekintetében felmentést, mentességet érvényesíteni.

Ez nem jelenti azt, hogy ezen tevékenység automatikusan mentesül a jövedéki engedélyre vonatkozó kötelezettség alól, csak a meghatározott követelmények (jövedéki biztosíték, 50 nm-es elkülönített raktárhelyiség, nyilvántartás vezetés) alóli felmentés lehetőségét biztosítja a jogszabály, amely a hatóságtól kérelmezhető.

➤ Kisüzemi sörfőzdében előállított sör

Kizárólag csak (belföldi) kisüzemi sörfőzdében előállított sör tekintetében – a sörfőzdei tevékenységtől függetlenül – önálló lehetőség nyílik annak jövedéki engedélyes kereskedelmére, amelyhez 500 ezer forint jövedéki biztosíték nyújtását követeli meg a jogszabály.

Jövedéki kiskereskedelem

➤ készpénzfizetéssel való beszerzés tilalma, kivételek

A jövedéki kiskereskedő legfeljebb 200 ezer forint értékű jövedéki terméket szerezhet be közvetlenül adóraktárból vagy kisüzemi bortermelőtől készpénzfizetés ellenében, egyéb esetben a termék vásárlását készpénzfizetéssel nem bonyolíthatja.

➤ üzemanyagtöltő állomást üzemeltetők havi adatszolgáltatási kötelezettsége

A törvénymódosító indítvány alapján a jövedéki kiskereskedők az általuk üzemeltetett üzemanyagtöltő állomás forgalmáról a rendeletben meghatározott adattartalmú nyilvántartás vezetésére lesznek kötelezettek, melynek adatairól havi zárást kell készíteniük, amely alapján a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig adatszolgáltatást kell teljesíteniük.

A nyilvántartás és az adatszolgáltatás adattartalmára vonatkozó követelmények a 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 4. számú mellékletében felsorolt jogcímek szerint kerültek meghatározásra.

Ennek figyelembe vételével a nyilvántartásnak tartalmaznia kell a beszerzett üzemanyag mennyiségét, a számlálók óraállásait, illetve valamennyi készletváltozást eredményező egyéb információt.

Bejegyzett kereskedőkre vonatkozó közös szabályok

➤ Szigorítás a bejegyzett kereskedőkre vonatkozóan, a teljes adókockázati biztosítás bevezetése

Az új jövedéki szabályozás szerint a bejegyzett kereskedők által nyújtott jövedéki biztosíték összegének el kell érnie az adófelfüggesztési eljárás keretében átvett azon jövedéki termékek adótartalmának összegét, amelyek után az adót nem fizette meg.

A szabályváltozás eredményeként megszűnik a jövedéki biztosítékon felüli rész 50 százalékára (de legfeljebb 50 MFt-ra) vonatkozó „túlszállítás” lehetősége, azaz a gyakorlatban csak a biztosítékkal vagy jövedéki adóval fedezett jövedéki termékmennyiség átvételére lesz lehetőség. Ez a gyakorlatban magasabb jövedéki biztosíték nyújtását követeli meg az engedélyesektől vagy gyakoribb adóbefizetést.

➤ Könyvvizsgálatra vonatkozó kötelezettség

Valamennyi bejegyzett kereskedő az engedély kiadása évét követő évtől könyvvizsgálatra kötelezett.

Amennyiben az engedélyes a kötelezettségnek nem tesz eleget, úgy az engedélye visszavonásra kerülhet.

A rendelkezés alapján a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó személy nem szerezhet bejegyzett kereskedői engedélyt.

➤ Szállítási nyilvántartás vezetésre vonatkozó kötelezettség megszüntetése

Tekintettel arra, hogy a jövedéki törvény kötelezően meghatározza az elektronikus termékkísérő okmány (e-TKO) átvételi elismervénnyel történő haladéktalan visszaigazolását, ezért a bejegyzett kereskedő által átvett termék mennyisége, illetve a keletkezett adókötelezettség mértéke nyilvántartás vezetési kötelezettség nélkül is megállapítható a hatóság számára, ezért erre vonatkozóan nincs rendelkezés a jogszabályban.

➤ Más tagállam kisüzemi bortermelőjétől papíralapú okmány kíséretében fogadott csendes borral kapcsolatos szabályok

Az Európai Unió szabályrendszerét követve az új jövedéki törvény pótolja azt a hiányosságot, amelyre vonatkozóan korábban nem voltak egyértelmű rendelkezések e tekintetben.

Egyértelmű meghatározás található arra vonatkozóan, hogy egy másik tagállamban kisüzemi bortermelőnek minősülő gazdálkodástól hazai bejegyzett kereskedő – EK rendeletben meghatározott adattartalmú – papíralapú okmánnyal is fogadhat csendes bort.

A beszerzésről a bejegyzett kereskedőnek 5 munkanapon belül bejelentést kell tenni a hatósághoz.

Egységes szabályok:

➤ elektronikus ügyintézés bevezetése

A jövedéki eljárásokban megszűnik a papíralapú és szinte egységesen bevezetésre kerül az elektronikus hatósági ügyintézés, így a kérelmeket, bejelentéseket az ügyfelek csak ebben a formában teljesíthetik az állami adó- és vámhatóság felé. Az elektronikus hatósági ügyintézés alól csak a magánszemély, a külföldi személy és a kizárólag bérfőzést végző szeszfőzde engedélyese mentesül.

➤ az e-TKO haladéktalan visszaigazolására vonatkozó kötelezettség

Tekintettel arra, hogy az új szabályozás kötelezően meghatározza az elektronikus termékkísérő okmány (e-TKO) átvételi elismervénnyel történő haladéktalan visszaigazolását, ezért az engedélyes által átvett termék mennyisége, illetve azzal kapcsolatos adókötelezettség mértéke a hatóság számára megállapíthatóvá válik, ezért erre vonatkozóan az adatszolgáltatási kötelezettség sem terjed ki.

➤ jogkövetkezmények átalakítása, költségvetésnek okozott vagyoni hátrány fogalma

Az új szabályozásban átalakul a szankciórendszer, amellyel összefüggésben többek között megszűnik a mulasztási bírság és tulajdonképpen egységesen csak a jövedéki bírság marad meg a szankcionálás eszközeként.

A szankciók alkalmazásában súlyosbító tényező a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány, amely összefüggésben van az ellenőrzött személy által az adóra vonatkozó kötelezettségszegéssel.

A mulasztással összefüggő kötelezettségszegés gazdálkodó szervezet esetén 750 ezer forintig terjedő jövedéki bírsággal sújtható.

➤ NAV ügyintézési határidők csökkentése az engedélyezési eljárásokban

Az állami adó- és vámhatóság az engedély iránti kérelmeket 30 napon belül, az eseti bejegyzett kereskedő és a bejegyzett feladó esetében 15 napon belül bírálja el, amelyet kivételesen indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthat.

➤ zárjegyhiány

A hatóság által megállapított zárjegyhiányra darabonként 1500 forint bírságot kell fizetni.

➤ szemledíj és költségterítés fizetése a kérelemre végzett helyszíni hatósági vizsgálat esetében

Az elektronikus ügyintézéssel összefüggésben bevezetett szabály, amely kimondja, hogy állami adó- és vámhatóság hivatalos helyén kívül, kérelemre végzett eljárása esetén – az engedélyezési eljárás kivételével – a kérelmezőnek szemledíjat kell fizetni, és meg kell fizetni az eljárás során felmerülő szakértői és más vizsgálati díjat, szállítási, kiszállási és más vizsgálati költségeket.

A szemledíj, költségterítés mértékét és a megfizetés módját a végrehajtási rendelet határozza meg.

- **alkoholtermék előállítás során keletkező hulladék megsemmisítése esetén hatósági jelenlet nélkül is érvényesíthető az adókötelezettség alóli mentesülés**

Adózatlan jövedéki termékek megsemmisítése hatósági felügyelet mellett végezhető, amennyiben arra adómentességet vagy adó-visszaigénylést, adólevonást kíván az adózó érvényesíteni. Ez alól kivételt képez többek között az alkoholtermék előállítása során keletkező hulladék megsemmisítése, ha a megsemmisítés időpontját a gazdálkodó 3 nappal korábban bejelenti a vámhatóságnak.

- **a jövedéki termék származásának „hitelt érdemlő” módon történő igazolása**

A jogszabály a taxatív felsorolás helyett bevezeti a hitelt érdemlő bizonyítás eszközét, így elvileg bármely okmány vagy más bizonyíték alkalmas lehet a megszerzés, birtokban tartás igazolására. Ezzel összefüggésben figyelemmel kell azonban lenni a jogszabályban meghatározott engedélyekre, az okmányok kötelező alkalmazására, a „készpénzfizetés tilalmára”, az engedélyezett „beszerzési forrásra” vonatkozó szabályokra, továbbá az objektív felelősség elvére, amely szerint továbbra is a jövedéki terméket birtokoló felelőssége marad a hitelt érdemlőség és a kellő körültekintés bizonyítása minden időpontban. Megmarad a hatóság joga arra vonatkozóan, hogy a hitelt érdemlő bizonyítást jogszabályi alapon, de saját belátása szerint értékelje.

Adómentes felhasználókra vonatkozó speciális szabályok

A keretengedély rendszere az új Jöt. szerint megszűnik, így valamennyi adómentes felhasználó az adóraktárra általánosan meghatározott szabályok szerint köteles „átállni” vagy a tevékenységét megszüntetni. Az új jövedéki törvény azonban némileg hosszabb időt biztosít az adómentes felhasználók (keretengedélyesek) részére ezen átmenethez.

*„A régi Jöt. szerinti adómentes felhasználói engedéllyel rendelkező személy **2017. május 15-ig** írásban nyilatkozik arról, hogy tevékenységét adóraktári engedéllyel kívánja-e folytatni 2017. június 30-át követően. Ha tevékenységét nyilatkozata szerint adóraktári engedéllyel kívánja folytatni és **2017. május 20-ig benyújtja az adóraktári engedély iránti kérelmet** az állami adó- és vámhatósághoz, az állami adó- és vámhatóság 2017. május 31-ig az e törvénynek megfelelő tartalmú engedélykírat tervezetét elkészíti és megküldi az engedélyesnek, aki 2017. június 9-ig észrevételt, javaslatot tehet az okirattervezet módosítására, ennek hiányában az állami adó- és vámhatóság az okirattervezet tartalmát az engedélyes által elfogadottnak tekinti. Az állami adó- és vámhatóság a gazdálkodó által megtett nyilatkozatok alapján, az engedélyes által elfogadott okirattervezetnek megfelelő tartalmú elektronikus engedélyt ad ki az engedélyes részére 2017. június 30-ig 2017. július 1-jei hatálybalépéssel, az **adómentes felhasználói engedély 2017. június 30-ával hatályát veszti.**”*

A régi Jöt. szerinti adómentes felhasználó a régi Jöt. alapján vezetni rendelt nyilvántartásokat a régi Jöt. szerinti adómentes felhasználói engedély hatályvesztésének napjával lezárja és – ha tevékenységét adóraktári engedéllyel folytatja tovább – a jogcímkódok átvezetésével a záró készletet a 23. § szerint vezetni rendelt nyilvántartásba nyitó készletként átvezeti, azzal, hogy a 24. § szerinti adatszolgáltatási kötelezettségnek az elektronikus engedély hatálybalépésének napjától köteles eleget tenni, valamint az e törvény szerinti engedély érvényességének kezdetét megelőző elszámolási időszaka tekintetében elszámolási kötelezettségét a régi Jöt. szerint teljesíti.”

A fentiek alapján a keretengedéllyel rendelkezők számára a nyilatkozattételi kötelezettség szintén **2017. május 15.**, így a régi Jöt szerinti keretidőszak is legfeljebb eddig az időpontig terjedhet.

(A nyilatkozattételt a NAV_J30-as nyomtatványon kell benyújtani, személyesen vagy postai úton.)

Az adómentes felhasználók esetében sem lesz átmeneti időszak, tehát – a nyilatkozattétel alapján – itt nem automatikus, mivel **az adóraktári engedélyre vonatkozó igényüket május 20-áig külön kell kérelmezniük** a gazdálkodóknak. *A kérelmet a NAV_J31-es nyomtatványon lehet benyújtani kizárólag elektronikus úton.*

Milyen változásokat eredményez az adóraktári engedélynek való megfelelés a gazdálkodás életében?

Az adómentes felhasználók részére lényegében **két fontos elemet kell figyelembe venni** az adóraktári engedélyre történő átváltás során.

1. Az új Jöt. alapján meghatározott jövedéki biztosíték rendszert kell figyelembe venni, amely az új szabályozásban lényegesen átalakul. A fő „irányelv” arra épül, hogy az engedélyesnek **minden időállapotban megfelelő mértékű** biztosítékköszeggel kell rendelkeznie a tevékenységéhez.

A biztosíték számítás alapja megváltozik, ami két lényeges elemből tevődik össze.

- az engedélyeshez betárolt – azaz nem az engedélyes által előállított – jövedéki termékre számított teljes adóteher
- a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termékre számított teljes adóteher, amennyiben az meghaladja a meg nem fizetett adó mértékét

Ez az elem a nem jövedéki terméket előállító gazdálkodásokra (volt keretengedélyes személyek) esetében nyilvánvalóan nem feltétlenül releváns kivéve, ha menet közben az adóraktári engedélyes tevékenység adta lehetőségek kihasználásával adóköteles termék előállítását is végezni kívánják a jövőben.

Tulajdonképpen a keretengedélyes személyeket a jelen biztosíték rendszer alkalmazása annyiban érinti, hogy a régi Jöt. alapján egyhavi beszerzésre számított adótehernek megfelelő összeget szükséges nyújtani, amelynek mértékét – adott időszakban – annak háromszorosával is át lehet lépni.

Ez a lehetőség megszűnik!!! Minden esetben a beszerzett teljes mennyiségre vonatkozóan kell a felfüggesztett adóterhet biztosítani.

A beszerzett termékek tényleges mennyiségét a hatóság rendszere az EMCS-ben követi és nem megfelelő biztosítékösszeg esetén a betárolást letiltja, az engedélyt felfüggeszti.

Ebből adódóan célszerű a jövedéki alapanyag mennyiségét megfelelően tervezni és a szükséges biztosítékösszeget ahhoz beállítani és teljesíteni.

2. Az új Jöt. alapján az adóraktári engedélyeseknek a nyilvántartását kötelező elektronikusan vezetni (papíralapú nyilvántartások vezetési lehetősége megszűnik), amelyből a készletváltozásokkal összefüggő adatszolgáltatási kötelezettséget kell teljesíteni a hatóság felé.

Az adatszolgáltatást közvetlen adatkapcsolati úton (KKK2) vagy az Ügyfélkapun keresztül a **NAV_J28** nyomtatvány alkalmazásával – a megfelelő jogcímek (jogcímkódok) és ahhoz tartozó mennyiségek feltüntetésével – legkésőbb a készletváltozást eredményező munkanapon kell teljesítenie az engedélyesnek.

Erőművek mentessége a jövedéki biztosíték teljesítése tekintetében

Az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek esetében nem kell jövedéki biztosítékot nyújtani az energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről és a készletezés rendjéről szóló, 44/2002. (XII. 28.) GKM rendelet szerinti normatív energiahordozó-készletre, valamint biztonsági energiahordozó-készletre,

A normatív energiahordozó-készlet mennyisége:

A szénhidrogén energiahordozóval működő erőműveknél legalább nyolcnapi átlagos villamosenergia- és kapcsolt hőtermeléshez, a gyorsindítású szekunder tartalék gázturbinákhoz legalább egy napi maximális teljesítménnyel üzemeléshez szükséges folyékony szénhidrogén energiahordozó,

A biztonsági energiahordozó-készlet mennyisége:

A szénhidrogén energiahordozóval működő erőműveknél legalább nyolcnapi átlagos villamosenergia- és kapcsolt hőtermeléshez, a gyorsindítású szekunder tartalék gázturbinákhoz legalább egy napi maximális teljesítménnyel üzemeléshez szükséges folyékony szénhidrogén energiahordozó.

Pénzügyi biztosíték formájában nyújtott jövedéki biztosíték esetében érvényesítendő követelmény

A jövedéki biztosítékot pénzügyi biztosítékként (továbbiakban: garancia) teljesítő gazdálkodások esetén a garancia szövegezésében szükséges a változtatásokat megtenni, azaz annak az új tevékenység típusát, illetve az új jogszabályi hivatkozásokat kell tartalmaznia. Az átmeneti rendelkezések alapján az engedélyesek a „rég” Jöt. szerinti keretengedélyes tevékenységüket az adóraktári engedélykérelmük elbírálásáig, de legfeljebb 2017. május 31-ig folytathatják, így ezen időpontig a garancia módosítását mindenképpen el kell végezniük a gazdálkodóknak.

Műszaki, technikai eszközökre vonatkozó követelmények

Az új Jöt. a feltételrendszer tekintetében meghatározza többek között, hogy adóraktári engedélyre olyan személy jogosult, akinél a jövedéki termékek előállításához, felhasználásához és biztonságos tárolásához szükséges tárgyi feltételek adottak, ezért ennek érdekében a hatóság e feltétel teljesítése érdekében előírhatja az adóraktárban a tárolótartályok hitelesítését, hitelesített mérőeszközök alkalmazását, vagy hatósági zár alkalmazását.

Figyelembe véve, hogy ez a kritérium szubjektív eleme a jogszabálynak, így a vámhatóság mérlegelési körébe tartozik, hogy a feltételek közül megköveteli-e valamelyik alkalmazását adott gazdálkodónál.

Jövedéki tájékoztató: Jöt. 2017.

Jövedéki (adóraktári) készletnyilvántartás alkalmazása:

Az adóraktár engedélyeseknek a 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 1. mellékletében meghatározott adattartalmú elektronikus nyilvántartást kell alkalmazniuk.

Erre vonatkozóan az engedélyes köteles a saját vállalatirányítási rendszeréből kinyerve, vagy más alkalmazott szoftver segítségével a meghatározott követelmények teljesítésére.

A megváltozott adattartalmi követelményeknek való megfeleltetés jelentős erőfeszítésekre kényszeríti a szoftverfejlesztőket, ezért ezen a fronton jelenleg némi kapacitáshiány mutatkozik.

Néhány releváns jogcím, amelyet az adóraktári engedélyesként tevékenységét folytató „adómentes felhasználó” vállalkozások esetében alkalmazni szükséges a nyilvántartásában és az adatszolgáltatásban.

Jogcímkód	Jogcím	adatszolgáltatást igényel
1	Nyitókészlet	igen
2.3.4	Előállított nem jövedéki termék és az adófizetési kötelezettség alól mentesült jövedéki termék <i>Jöt. 133. § (1) bekezdés h) pontja szerinti csokoládé és egyéb élelmiszer</i>	igen
2.3.8	Előállított nem jövedéki termék és az adófizetési kötelezettség alól mentesült jövedéki termék A Jöt. 112. § (1) bekezdés <i>cb)</i> pontja szerinti termék <i>(kapcsolt hő- és villamos energia, valamint lakossági energiafogyasztónak szolgáltatott hő (ideértve a központi fűtésről és melegvíz-szolgáltatásról szóló kormányrendelet szerinti központi fűtést és melegvíz-szolgáltatást) előállítására céljára)</i>	igen
2.5.2	Adófelfüggesztési eljárás keretében átvett jövedéki termék (nem saját adóraktárból)	igen
2.5.3	Adófelfüggesztési eljárás keretében átvett jövedéki termék (tagállamból)	igen
2.9	Terméktávvezeték adóraktártól átvett energiatermék	igen
3.13	A Jöt. 112. § (1) bekezdés <i>c)</i> pont <i>cb)</i> alpontja szerint felhasznált jövedéki termék <i>(kapcsolt hő- és villamos energia, valamint lakossági energiafogyasztónak szolgáltatott hő (ideértve a központi fűtésről és melegvíz-szolgáltatásról szóló kormányrendelet szerinti központi fűtést és melegvíz-szolgáltatást) előállítására céljára)</i>	igen
3.18	Jöt. 133. § (1) bekezdés <i>h)</i> pontja szerint felhasznált jövedéki termék <i>csokoládé és egyéb élelmiszer előállításához</i>	igen
3.27.1.1.	Az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvétel során megállapított adóköteles készlethiány	nem
3.27.1.2.	Az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvétel során megállapított nem adóköteles készlethiány	nem

Milyen egyéb lehetősége van annak az adómentes felhasználónak, aki az adóraktárra vonatkozó feltételeket nem kívánja vagy nem tudja teljesíteni?

Az az adómentes felhasználó, aki az adóraktári tevékenység végzésére irányuló nyilatkozatát nemlegesen nyújtja be, vagy nyilatkozatában ezt ugyan vállalja, de arra vonatkozó kérelmét nem nyújtja be a 2017. április 15. napjáig, abban az esetben a keretengedély automatikusan érvényét veszíti. A keretengedély megszűnésével és adóraktári engedély hiányában a gazdálkodó nem lesz jogosult adófelfüggesztéssel történő termékbeszerzésre.

Amennyiben a gazdálkodó a tevékenységét adóraktári engedély nélkül kívánja folytatni, akkor kizárólag szabadforgalomban (adózottan) beszerzett jövedéki termék felhasználását végezheti, amelyre azonban megfelelő jogosultság esetén adó-visszaigénylési joggal élhet.

„... aki adózott jövedéki terméket olyan tevékenységhez használ fel, amelyre adófizetési kötelezettség alóli mentesülés érvényesíthető, ...”

Tekintettel arra, hogy az adóraktári engedéllyel végzett tevékenység során beszerzett jövedéki termék tárolása és felhasználása megfelel az adófizetési kötelezettség alóli mentesülés feltételeinek, így az adóraktári engedély nélkül történő adózott termék beszerzése és felhasználása jogalapot teremt a visszaigénylésre.

Visszaigényelhető adóösszeg: a jövedéki termék adóval növelt áron történt beszerzését igazoló bizonylat kiállításának napján hatályos adómértékkel számított adó, amelynek kiegyenlítése már megtörtént

Visszaigénylés időszaka: Az adó-visszaigénylés jogát a jogosult évente, negyedévente vagy havonta érvényesítheti a tárgyidőszakot követő hónap 20. napjától

Az adó-visszaigénylési jog érvényesíthetőségének feltételei:

Az adózott termék beszerzésére vonatkozó vásárlási szándékot a jövedéki termék beszerzése előtt legalább 5 nappal korábban a hatósághoz bejelentésnek

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a jövedéki termék mennyiségét
- a pontos felhasználási célt, a felhasználási arányszámot
- a felhasználás telephelyét,
- az elszámoláshoz szükséges eszközök hitelesítési bizonylatait
- a vezetendő nyilvántartást,
- a tevékenység végzéshez más jogszabályokban meghatározott engedélyeket

Lényegében nem változnak:

- jövedéki engedélyhez meghatározott termékkör és jövedéki biztosítérendszer
- nyilvántartásba vett felhasználókra vonatkozó szabályok
- csomagküldő kereskedelemre vonatkozó rendelkezések
- kereskedelmi járművek után igényelhető jövedéki adóra vonatkozó eljárás
- adó-visszaigénylésre vonatkozó (alanyi kör és kötelezettségek) rendelkezések
- e-TKO kiállításra, üzemszünetre vonatkozó rendelkezések
- szárított és fermentált dohány regisztrációjára és kereskedelmére vonatkozó szabályok